

Dża-Dża i inni...

Wersja ekonomiczna do druku.

Scenariusz zajęć.
Grupa: Uniwersytet Trzeciego Wieku

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

wiepodległa

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

Materiał edukacyjny uzupełnia pokazy filmu VR „Dża-Dża”.

CEL ZAJĘĆ

- przybliżenie postaci sportowców dwudziestolecia międzywojennego i ich losów w czasie wojny,
- poznanie specyfiki sportowej rywalizacji w międzywojennej Polsce, wyzwań i trudności,
- aktywizujące działanie wokół tematu sportu polskiego i historii przedwojennej Polski,
- integracja podczas gier i zabaw historycznych.

WSTĘP

- Prowadzący zajęcia informuje o atrakcji zajęć, którą jest film VR Cinematic 360 „Dża–Dża”.
- Rozdaje cardboardy lub headsety VR i wyjaśnia zasadę ich działania (załącznik: Instrukcja korzystania z cardboardów). Pomaga Uczestnikom uruchomić film.
- Uczestnicy oglądają film – 18 minut
- Po seansie krótka rozmowa o filmie. Prowadzący wyjaśnia zagadnienia związane z przedstawioną w filmie historią. Przekazuje też podstawowe informacje dotyczące biografii Jadwigi Jędrzejowskiej z uwzględnieniem materiałów wizualnych, w tym zdjęć (załącznik: „Dża–Dża – biografia Jadwigi Jędrzejowskiej” lub „Jadwiga Jędrzejowska – fotografie źródłowe”, które umożliwiają samodzielne przygotowanie prezentacji przez prowadzącego na podstawie załączonych archiwalnych zdjęć). Prowadzący wyjaśnia historyczną rolę gospody „Pod Kogutem” w czasie wojny oraz przybliża postaci innych sportowców w niej pracujących: Marii Kwaśniewskiej Ignacego Tłoczyńskiego i Janusza Kusocińskiego (załącznik: „Gospoda pod Kogutem”). Prowadzący animuje krótką dyskusję o znanych sportowych nazwiskach, losach sportowców w czasie II wojny i osiągnięciach sportowych Polski w dwudziestoleciu. Przypomnienie o wyzwaniach i trudnościach z jakimi mierzyli się sportowcy w nowo odrodzonej Polsce i jaką ważną rolę odgrywał sport budujący tożsamość narodową w odradzającym się Państwie Polskim.

ROZGRZEWKA

- Uczestnicy zapoznają się z ideą plebiscytu na najlepszego sportowca „Przeglądu Sportowego” przed wojną, który odbywa się i dziś. Wspólnie przyglądają się stronie z „Przeglądu Sportowego” z 1938 r., gdzie ogłaszane były zasady i sposoby głosowania:
http://buwcd.buw.uw.edu.pl/e_zbiory/ckcp/p_sportowy/1938/numer_006/imagepages/image4.htm
- Uczestnicy dzielą się na grupy. Każda grupa otrzymuje listę laureatów przedwojennych plebiscytów: Załącznik nr 1_Dża–Dża i inni
- Każda grupa ustala trzech najpopularniejszych sportowców przyznając punkty za kolejne miejsca w plebiscytach (3 punkty za 1 miejsce, 2 punkty za 2 i 1 punkt za 3). Porównujemy wyniki i ustalamy czterech sportowców z najwyższą liczbą punktów.
- Krótka dyskusja na temat pojawiających się na liście nazwisk. Którzy sportowcy są jeszcze znani, czy już zupełnie zapomniani w historii polskiego sportu?
- Zadanie dodatkowe: Grupa może porównać liczbę laureatów w poszczególnych dyscyplinach sportu i zastanowić się czemu niektóre dyscypliny były bardziej popularne od innych.
- Zamieszczony poniżej skan należy wydrukować w formacie min. A3 lub wyświetlić w powiększeniu, aby były czytelny.

ZADANIE GŁÓWNE

OPCJA A

Uczestnicy dzielą się na 4 grupy. Każda grupa otrzymuje jedną z Kart Sportowców (Halina Konopacka i Stanisława Walasiewiczówna – Załącznik nr 2_Dża–Dża i inni, Jadwiga Jędrzejowska, Maria Kwaśniewska, Janusz Kusociński i Ignacy Tłoczyński – Załącznik „Gospoda pod Kogutem”) ze zdjęciami sportowców z dwudziestolecia międzywojennego i informacjami na ich temat. Można przygotować też materiały uzupełniające, dodatkowe zdjęcia, cytaty, fragmenty artykułów o nich. Prowadzący prosi o zapoznanie się z informacjami i przygotowanie krótkiej zachęty do głosowania na kandydata w Plebiscycie Sportowca Polskiego Dwudziestolecia, który zostanie przeprowadzony na zakończenie zajęć.

OPCJA B

Prowadzący przedstawia sylwetki sześciu sportowców korzystając z Kart Sportowców ("Załącznik nr 2_Dża–Dża i inni,, oraz „Gospoda pod Kogutem”). Zachęca do pytań, dyskusji i refleksji. Uczestnicy wspólnie debatują i dyskutują o przedstawionych sylwetkach.

ZAKOŃCZENIE I PODSUMOWANIE

Po przedstawieniu wszystkich postaci (przez grupy lub prowadzącego), uczestnicy otrzymują karty do głosowania projektowane na wzór tych z „Przeglądu Sportowego” z 1938 roku ("Załącznik numer 3_ Dża–Dża i inni"). Uczestnicy głosują na jedną z postaci. Można ustalić czy grupa przedstawiająca postać może również na nią głosować czy musi wybrać spośród pozostałych. W trakcie rozmowy może pojawić się jakaś inna postać sportowca lub sportsmenki, która nie ma swojej karty, ale uczestnicy będą chcieli na nią oddać głos. Wtedy można dopisać do kart do głosowania dodatkowe nazwisko.

Wspólne podliczenie punktów i ogłoszenie wyników. Można wprowadzić element rywalizacji i konkursu, poprzez stworzenie specjalnej tablicy czy uroczyste ogłoszenie wyników.

Prowadzący animuje krótką dyskusję na temat głosowania i wyborów uczestników oraz tego, co jest zazwyczaj ważne w takim plebiscycie: medale, osiągnięcia, a może postawa sportowa lub bohaterska w czasie wojny.

Prowadzący może zakończyć zajęcia refleksją na temat „przerwanych losów” sportowców i tego, jak mógłby rozwijać się polski sport, gdyby nie II wojna światowa.

GRY I ZABAWY

Jeśli starczy czasu, Prowadzący zachęca do zabawy, w której Uczestnicy wykorzystają informacje zgromadzone o sportowcach międzywojennej Polski. Jeśli grupa jest już po zajęciach o kulturze II RP (na podstawie filmu VR „Nie kochać w taką noc”), do zabawy można dołączyć postaci ze świata filmu, kabaretu, polityki, itd.

ZGADNIJ, KIM JESTEM (Załącznik_zgadywanka)

Prowadzący wyjaśnia zasady zabawy: jeden z Uczestników zakłada na głowę opaskę, w którą Prowadzący wkłada jedną z kart z wizerunkiem znanej postaci z dwudziestolecia międzywojennego. Uczestnik z opaską nie widzi co to za postać, widzi ją cała grupa. Uczestnik musi odgadnąć kim jest, ale nie może zapytać o rodzaj sportu, który uprawia. Ma to być motywacją do wyszukiwania w pamięci różnych informacji z życia sportowców.

Można także pytać o płeć i gatunek (karty mogą zawierać zabawne postaci, np. Kasztanka Piłsudskiego czy Kogut, symbol pod którym znajduje się karczma). Do zaproponowanych w scenariuszu rozwiązań, Prowadzący mogą dodawać swoje. W tym celu w pakiecie znajduje się pusta karta do uzupełnienia.

Przykładowe pytania: Czy jestem człowiekiem? Czy jestem kobietą? Czy nie podniosłam ręki w geście salutu rzymskiego podczas Olimpiady w Berlinie? Czy pracowałam w Karczmie „Pod Kogutem”?

Zabawa może być również realizowana równoległe w kilku mniejszych grupach. Uczestnicy mogą losować kartę do zgadywania. Można do losowania przywracać kartę z postacią, która już była. Wtedy Prowadzący może dodać zasadę, że nie wolno powtórzyć w pytaniach faktu z jej życia, który już ktoś wykorzystał.

HISTORYCZNE KALAMBURY

Prowadzący pokazuje jednemu z Uczestników zapisane na kartce hasło, tak by nikt inny go nie widział. Wybrany Uczestnik rysuje na tablicy lub na dużej kartce (widocznej dla wszystkich) skojarzenia ilustrujące hasło, które musi odgadnąć grupa. Nie wolno mu jednak pisać, może jedynie rysować. Hasła mogą być związane z nazwami, wydarzeniami, tytułami piosenek, powiedzeniami i osobami związanymi ze sportem w dwudziestoleciu międzywojennym. Jeśli grupa jest już po zajęciach wokół innych tematów związanych z II RP, do zabawy można dodać inne hasła związane z polityką, kulturą, itp.

Przykładowe hasła:

„Duch sportowy”

„Olimpiada zimowa”

„Olimpiada letnia”

„Cud nad Wisłą”

„Umówiłem się z nią na dziewiątą”

„Kabaret Morskie Oko”

Dobrze, aby Prowadzący przed zajęciami przygotował kilka skojarzeń do narysowania przy każdym hasle, aby w razie potrzeby, podpowiedzieć Uczestnikom rysującym lub wesprzeć ich w rysowaniu.

Bibliografia:

Robert Gawkowski – *Sport w II Rzeczypospolitej*

Krzysztof Szujecki – *Życie sportowe w Drugiej Rzeczypospolitej*

Gabriela Jatkowska – *Przerwane igrzyska. Niezwykli sportowcy II Rzeczypospolitej*

Krzysztof Szujecki – *Sportsmenki. Pierwsze polskie olimpijki, medalistki, rekordzistki*

Jadwiga Jędrzejowska – *Urodziłam się na korcie*

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

niepodległa

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

Monika Rejtner
Anna Osiadacz
Anna Piątkowska
Zygmunt Fit

Film „Dża–Dża” sfinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Projekt finansowany ze środków budżetu Państwa
w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości
oraz odbudowy polskiej państwowości.